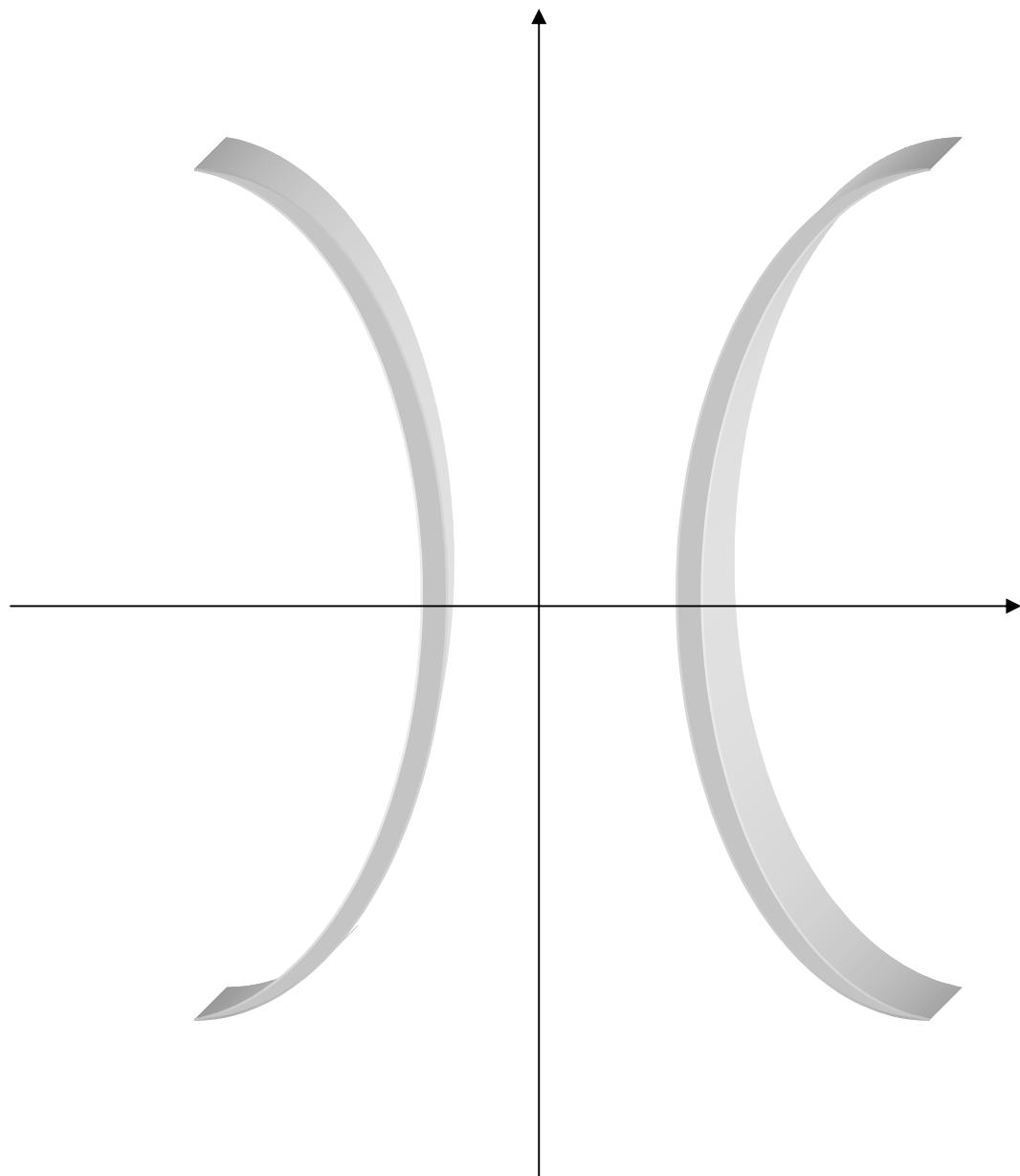


# Υπερβολή



## ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΥΣΗ

**54.** Να βρεθούν τα μήκη των αξόνων, οι εστίες και η εκκεντρότητα των υπερβολών

i)  $c_1: 4x^2 - 9y^2 = 36,$  ii)  $c_2: 16y^2 - 9x^2 = 144.$

[Βλέπε άσκηση 1. — Προκύπτει: i)  $\alpha = 3, \beta = 2, \gamma = \sqrt{13}, E'(-\sqrt{13}, 0), E(\sqrt{13}, 0),$

$$\epsilon = \frac{\gamma}{\alpha} = \frac{\sqrt{13}}{3},$$
 ii)  $\alpha = 3, \beta = 4, \gamma = 5, E'(0, -5), E(0, 5), \epsilon = \frac{\gamma}{\alpha} = \frac{5}{3}].$

**55.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει κέντρο το  $O(0, 0)$  πρωτεύοντα άξονα των  $x'$  και διέρχεται από τα σημεία  $K(6, 4)$  και  $L(-4, 2).$

Ποιά η εκκεντρότητα και ποιές οι ασύμμτωτες της υπερβολής;

[Βλέπε άσκηση 2. — Η εξίσωση της υπερβολής είναι η  $3x^2 - 5y^2 = 28, \dots]$

**56.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει τις ίδιες εστίες με την έλλειψη  $c: 9x^2 + 25y^2 = 225$  και εκκεντρότητα  $\epsilon = 2.$

[Βλέπε άσκηση 3. — Η εξίσωση της υπερβολής είναι η  $3x^2 - y^2 = 12]$

**57.** Να βρεθεί η εξίσωση της ισοσκελούς υπερβολής που έχει τις ίδιες εστίες με την έλλειψη  $c: 5x^2 + 9y^2 = 45.$

[Προκύπτει:  $x^2 - y^2 = 2.$  — Βλέπε προηγούμενη άσκηση].

**58.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει εκκεντρότητα  $\epsilon = \frac{5}{4}$ , κέντρο το  $O(0, 0)$  και διέρχεται από το σημείο  $M\left(-5, \frac{9}{4}\right).$

[Η εξίσωση της υπερβολής θα είναι της μορφής  $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$  ή  $\frac{y^2}{a^2} - \frac{x^2}{b^2} = 1.$   
Άρα ... προκύπτει:  $\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{9} = 1]$

**59.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει ασύμμτωτες τις ευθείες  $y = \pm \frac{4}{3}x$  και εστιακή απόσταση  $2γ = 10.$

[Βλέπε άσκηση 4. — Οι ζητούμενες υπερβολές είναι οι:  $c: \frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{16} = 1$  και  $c': \frac{y^2}{16} - \frac{x^2}{9} = 1]$

**60.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει ασύμμτωτες τις ευθείες  $y = \pm \frac{2}{3}x$  και διέρχεται από το σημείο  $M(2, -4).$

[Βλέπε άσκηση 5. — Προκύπτει:  $\frac{y^2}{7} - \frac{9x^2}{28} = 1]$

**★61.** Δίνεται η υπερβολή  $c: 24x^2 - 25y^2 = 600.$  Να βρεθούν οι εστιακές ακτίνες

του σημείου  $M(-7, 4.8)$  αυτής.

[Βλέπε άσκηση 6. — προκύπτει  $r' = \frac{24}{5}$  και  $r = \frac{74}{5}$ ]

**\*62.** Δίνεται η υπερβολή  $c: 9x^2 - 16y^2 = 144$  και το σημείο της  $M(x, y)$ . Αν η εστιακή ακτίνα του  $M$  από την εστία  $E'(-\gamma, 0)$  είναι  $r' = \frac{9}{4}$ , να βρεθούν οι συντεταγμένες του  $M$ .

[Έχουμε  $r' = \left| \frac{\gamma x}{a} + a \right|$  άρα ... Τα ζητούμενα σημεία είναι τα  $M\left(-5, -\frac{9}{4}\right)$  και  $M'\left(-5, \frac{9}{4}\right)$ ]

**\*63.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \beta^2x^2 - \alpha^2y^2 = \alpha^2\beta^2$  με εκκεντρότητα  $\varepsilon = 2$ . Αν η απόσταση του σημείου της  $M(x_1, y_1)$  από την εστία της  $E(\gamma, 0)$  είναι  $r = 8$ , να βρεθεί η απόσταση του  $M$  από τη διευθετούσα δ:  $x = \frac{\alpha^2}{\gamma}$ .

[Βλέπε άσκηση 8. — Προκύπτει  $d(M, \delta) = 4$ ].

**64.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει κέντρο το  $O(0, 0)$ , τις εστίες της στον άξονα  $x'$ , διέρχεται από το σημείο  $P(6, 8)$  και οι εστιακές ακτίνες του  $P$  είναι κάθετες μεταξύ τους.

[Βλέπε άσκηση 7. — Προκύπτει:  $4x^2 - y^2 = 80$ ].

**65.** Να βρεθούν τα σημεία  $M$  της υπερβολής  $c: x^2 - y^2 = 4$  που οι εστιακές ακτίνες τους  $E'M$  και  $E'M$  είναι κάθετες. Να δείξετε ακόμα ότι τα σημεία αυτά  $M$  ανήκουν σε κύκλο που διέρχεται από τις εστίες  $E'$  και  $E$ .

[Αν  $M(x, y)$ , τότε  $E'M \perp EM$  άρα ...  $x^2 + y^2 = \gamma^2 = 8$  (1) (βλέπε άσκηση 7). Από τη λύση του συστήματος των εξισώσεων (1) και  $x^2 - y^2 = 4$  βρίσκουμε τα σημεία  $M$ ...τα οποία ανήκουν στον κύκλο (1)].

**66.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει κορυφές τις εστίες της έλλειψης  $c: 144x^2 + 169y^2 = 144 \cdot 169$  και εστίες τις κύριες κορυφές της έλλειψης.

[Για την έλλειψη έχουμε  $\alpha=13$ ,  $\beta=12$ ,  $\gamma=5$ , οπότε για την υπερβολή έχουμε  $\gamma_1=\alpha=13$ ,  $\alpha_1=\gamma=5$ ... Η υπερβολή είναι η  $144x^2 - 25y^2 = 144 \cdot 25$ ].

**67.** Να δείξετε ότι οι ευθείες  $\varepsilon_1: 3x - 4y = -24$  και  $\varepsilon_2: 3x + 4y = -6$  τέμνονται πάνω στην υπερβολή  $c: 9x^2 - 16y^2 = 144$ .

[Το σημείο τομής των ευθειών είναι το  $P\left(-5, \frac{9}{4}\right)$ , άρα ...]

**68.** Δίνεται η υπερβολή  $c: 9x^2 - 16y^2 = 144$  με εστίες  $E'(-\gamma, 0)$  και  $E(\gamma, 0)$ . Να δείξετε ότι ο κύκλος με διάμετρο το τμήμα  $E'E$  τέμνει την υπερβολή σε τέσσερα σημεία που είναι κορυφές ορθογωνίου.

[Είναι...  $\gamma = 5$ , οπότε ο κύκλος είναι:  $x^2 + y^2 = 25$ . Τότε τα σημεία τομής είναι

$P_1\left(\frac{4\sqrt{34}}{5}, \frac{9}{5}\right)$ ,  $P_2\left(-\frac{4\sqrt{34}}{5}, \frac{9}{5}\right)$ ,  $P_3\left(-\frac{4\sqrt{34}}{5}, -\frac{9}{5}\right)$ ,  $P_4\left(\frac{4\sqrt{34}}{5}, -\frac{9}{5}\right)$ .

και από τις συντεταγμένες τους παρατηρούμε ότι:  $P_1P_2 // P_3P_4 // x'x$  και  $P_1P_4 // P_2P_3 // y'y$ .

**69.** Να δείξετε ότι τα σημεία τομής της έλλειψης και της υπερβολής

$$c: \frac{x^2}{20} + \frac{y^2}{5} = 1 \quad \text{και} \quad c': \frac{x^2}{12} - \frac{y^2}{3} = 1$$

είναι κορυφές ορθογωνίου του οποίου να βρεθούν οι εξισώσεις των πλευρών του.

[Τα σημεία τομής είναι τα  $P_1(4, 1)$ ,  $P_2(-4, 1)$ ,  $P_3(-4, -1)$ ,  $P_4(4, -1)$ . Και από τις συντεταγμένες τους παρατηρούμε ότι:  $P_1P_2 // P_3P_4 // x'x$  και  $P_1P_4 // P_2P_3 // y'y$ ... Τότε έχουμε:  $P_1P_2: y=1$ ,  $P_3P_4: y=-1$ ,  $P_1P_4: x=4$ ,  $P_2P_3: x=-4$ ].

**70.** Να βρεθεί το εμβαδόν του τριγώνου που σχηματίζεται από τις ασύμπτωτες της υπερβολής  $c: 16x^2 - 9y^2 = 144$  και της ευθείας  $e: 2x + 3y - 6 = 0$ .

[Προκύπτει  $E = 4$  τ.μ].

**71.** Να δείξετε ότι η απόσταση μιας εστίας της υπερβολής  $c: 3y^2 - 5x^2 = 30$  από μια ασύμπτωτή της, είναι ίση με  $\beta = \sqrt{6}$ .

[Βλέπε άσκηση 9]

**72.** Δίνεται η υπερβολή  $c: y = \frac{1}{x}$  και ένα τρίγωνο  $ABC$  εγγεγραμένο σ' αυτή, με  $A(1, 1)$ ,  $B\left(2, \frac{1}{2}\right)$  και  $C\left(\frac{1}{4}, 4\right)$ . Δείξτε ότι το ορθόκεντρο του τριγώνου  $ABC$  βρίσκεται πάνω στην υπερβολή.

[Το ορθόκεντρο του  $ABC$  είναι το  $H\left(-2, -\frac{1}{2}\right)$ . Άρα... — Βλέπε και άσκηση 33].

**73.** Να βρεθούν τα σημεία  $M$  της υπερβολής  $c: 16x^2 - 9y^2 = 144$  που απέχουν  $d = 7$  από τη αρθιστερή εστία της.

[... είναι  $\gamma = 5$  άρα  $E'(-5, 0)$  και τα ξητούμενα σημεία βρίσκονται και στον κύκλο  $(x+5)^2 + y^2 = 49$ . Άρα... έχουμε:  $M(-6, 4\sqrt{3})$  και  $M'(-6, -4\sqrt{3})$ .

**74.** Αν  $\varepsilon_1$  και  $\varepsilon_2$  είναι οι εκκεντρότητες δύο συζυγών υπερβολών, να δείξετε ότι  $\varepsilon_2 = \frac{\varepsilon_1}{\sqrt{\varepsilon_1^2 - 1}}$ .

[Βλέπε άσκηση 11].

**75.** Αν  $\varepsilon_1$  και  $\varepsilon_2$  είναι οι εκκεντρότητες δύο συζυγών υπερβολών, να δείξετε ότι το σημείο  $P\left(\frac{1}{\varepsilon_1}, \frac{1}{\varepsilon_2}\right)$  ανήκει στον κύκλο  $c: x^2 + y^2 = 1$ .

[Βλέπε άσκηση 11].

**76.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$  με κορυφές  $A'(-\alpha, 0)$  και  $A(\alpha, 0)$ . Εστω επίσης  $c'$  η συζυγής υπερβολής της  $c$  και  $E'_1(0, -\gamma), E_1(0, \gamma)$  οι εστίες της  $c'$ . Αν το ευθύγραμμο τμήμα  $A'A$  φαίνεται υπό γωνία  $\frac{\pi}{3}$  από κάθε εστία της  $c'$ , να βρεθούν οι εκκεντρότητες των υπερβολών  $c$  και  $c'$ .

[Βλέπε το σχήμα της άσκησης 11. Αν  $\lambda_1, \lambda_2$  είναι οι σ.δ των  $A'E_1$  και  $AE_1$  έχουμε:  $\lambda_1 = \frac{\gamma}{\alpha} = \varepsilon_1$  και  $\lambda_2 = -\frac{\gamma}{\alpha} = -\varepsilon_1$ .

Αν είναι επίσης  $\widehat{\omega} = (\widehat{A'E_1}, \widehat{AE_1})$ , τότε εφ  $\omega = \sqrt{3} \Leftrightarrow \dots \frac{-\varepsilon_1 - \varepsilon_1}{1 - \varepsilon_1^2} = \sqrt{3} \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow \varepsilon_1 = \sqrt{3}$ . Επομένως...

$\varepsilon_2 = \frac{3}{2}$ , όποις προκύπτει από τη σχέση  $\varepsilon_1^2 + \varepsilon_2^2 = \varepsilon_1^2 \cdot \varepsilon_2^2$  της άσκησης 11].

**77.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$  και έστω  $\varepsilon_1: y = \frac{\beta}{\alpha} x$ ,  $\varepsilon_2: y = -\frac{\beta}{\alpha} x$  οι ασύμπτωτές της. Αν η γωνία των ασυμπτώτων είναι  $(\widehat{\varepsilon_1}, \widehat{\varepsilon_2}) = \frac{\pi}{3}$ , να βρεθεί η εκκεντρότητα  $\varepsilon$  της υπερβολής.

[Εστω  $\lambda = \frac{\beta}{\alpha} > 0$  και  $\lambda' = -\frac{\beta}{\alpha}$ . Τότε είναι  $\lambda' = -\lambda$  και εφ  $\frac{\pi}{3} = \frac{-\lambda - \lambda}{1 - \lambda^2} \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow \lambda = \sqrt{3}$ . Άρα  $\frac{\beta}{\alpha} = \sqrt{3}$ .

Αλλά  $\gamma^2 = \alpha^2 + \beta^2 \dots$  Προκύπτει  $\varepsilon = 2$ . — Βλέπε και άσκηση 12.-]

**78.** Να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της υπερβολής  $c: 16x^2 - y^2 = 64$  στο σημείο της  $M(x, 4)$  με  $x > 0$ .

[Το σημείο είναι  $M(\sqrt{5}, 4)$  και η εφαπτομένη σ' αυτό είναι  $\varepsilon: 4\sqrt{5}x - y - 16 = 0$ ]

**79.** Δίνεται η υπερβολή  $c: 4x^2 - 9y^2 = 36$ . Να δείξετε ότι η ευθεία  $\delta$  που διέρχεται από το σημείο  $P\left(-2, -\frac{1}{6}\right)$  και είναι παράλληλη προς την ευθεία  $\varepsilon: 5x - 6y + 1 = 0$  είναι εφαπτομένη της  $c$ .

[Βλέπε άσκηση 14].

**80.** Δίνεται η παραβολή  $c: \frac{5x^2}{32} - \frac{5y^2}{12} = 1$  και η ευθεία  $\varepsilon: y = \mu x - (\mu + 1)$ . Να βρεθεί η τιμή του  $\mu$  ώστε η ευθεία  $\varepsilon$  να εφάπτεται της υπερβολής  $c$ .

[Βλέπε άσκηση 14. — Προκύπτει:  $\mu = 1$ ,  $\mu = -\frac{17}{27}$ ]

**81.** Να βρεθούν οι εξισώσεις των εφαπτομένων της υπερβολής  $c: 9x^2 - 16y^2 = 144$  οι οποίες είναι παράλληλες προς την ευθεία  $\varepsilon: y = 2x + 5$ .

[Βλέπε άσκηση 15. — Οι ξητούμενες εφαπτομένες είναι οι:  $\varepsilon_1: y = 2x + \sqrt{55}$  και  $\varepsilon_2: y = 2x - \sqrt{55}$ ]

**82.** Να βρεθούν τα σημεία της υπερβολής  $c: x^2 - 4y^2 = 16$  στα οποία οι εφαπτομένες έχουν συντελεστή διεύθυνσης  $\lambda = \frac{5}{6}$ .

[Βλέπε άσκηση 16 –Ιος τρόπος-. Τα ζητούμενα σημεία είναι τα  $M_1\left(5, \frac{3}{2}\right)$  και  $M_2\left(-5, -\frac{3}{2}\right)$ ]

**83.** Να βρεθούν οι εξισώσεις των εφαπτομένων της υπερβολής  $c: 3x^2 - 4y^2 = 12$  που είναι κάθετες στην ευθεία  $\epsilon: x + 3y - 7 = 0$ .

[Βλέπε άσκηση 17. –Οι εφαπτομένες είναι  $y = 3x \pm \sqrt{33}$  ]

**84.** Να βρεθούν οι εφαπτομένες της υπερβολής  $c: 3x^2 - 4y^2 = 12$  που έχουν ίσες συντεταγμένες επί την αρχή.

[Εστω  $\frac{x}{\alpha} + \frac{y}{\beta} = 1$  η ευθεία...Προκύπτει ότι οι ζητούμενες εφαπτομένες είναι οι:  $\epsilon_1: y = -x + 1$  και  $\epsilon_2: y = -x - 1$ .]

**★85.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει κέντρο την αρχή των αξόνων, τις εστίες της στον άξονα  $x'$  και εφάπτεται στις ευθείες  $\epsilon_1: 5x - y - 2 = 0$  και  $\epsilon_2: 2x + 3y + 2 = 0$ .

[Βλέπε άσκηση 18. –Η εξίσωση της υπερβολής είναι  $\frac{5x^2}{32} - \frac{5y^2}{12} = 1$ ]

**★86.** Να δειξετε ότι η ευθεία  $y = \lambda x + \sqrt{\alpha^2 \lambda^2 - \beta^2}$ ,  $|\lambda| > \frac{\beta}{\alpha}$ , εφάπτεται της υπερβολής  $c: \frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$ .

[Βλέπε άσκηση 15 στην έλλειψη]

**87.** Να βρεθούν οι εξισώσεις των εφαπτομένων της υπερβολής  $c: 5x^2 - 4y^2 = 20$  που διέρχονται από το σημείο  $P(2, 3)$ .

[Βλέπε άσκηση 19. –3 τρόποι– Οι εφαπτομένες είναι οι:  $\epsilon_1: x = 2$  και  $\epsilon_2: 7x - 6y + 4 = 0$ ].

**88.** Να βρεθούν οι εξισώσεις των εφαπτομένων της υπερβολής  $c: 8x^2 - 9y^2 = 72$  που διέρχονται από το σημείο  $K(1, 2)$

[Βλέπε άσκηση 19. –Οι εφαπτομένες είναι οι:  $\epsilon_1: y = x + 1$  και  $\epsilon_2: y = -\frac{3}{2}x + \frac{7}{2}$  ]

**89.** Να βρεθεί η εξίσωση της υπερβολής που έχει κέντρο την αρχή των αξόνων, τις εστίες της στον άξονα  $x'$  και εφάπτεται της ευθείας  $\epsilon: 5x - 6y - 16 = 0$  στο σημείο της  $M\left(5, \frac{3}{2}\right)$ .

[Βλέπε άσκηση 22. –Η ζητούμενη υπερβολή είναι η  $c: x^2 - 4y^2 = 16$ ]

**90.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \frac{x^2}{4} - \frac{y^2}{12} = \kappa$  και το σημείο της  $M(2, 6)$ . Να βρεθεί η εφαπτομένη της υπερβολής στο σημείο της  $M$ .

[Επειδή οι συντεταγμένες του  $M$  επαληθεύουν την εξίσωση της υπερβολής, βρίσκουμε  $x = -2$ . Τότε η εξίσωση της εφαπτομένης στο  $M$  είναι :  $x - y + 4 = 0$ ].

**91.** Ένα σημείο  $M(x, y)$  κινείται έτσι ώστε η απόστασή του από το σημείο  $E(5, 6)$  να είναι τα  $\frac{5}{3}$  της απόστασής του από την ευθεία  $\epsilon$ :  $x = \frac{9}{5}$ .

i) Να δείξετε ότι το  $M$  γράφει υπερβολή.

ii) Αν  $K, \Lambda$  είναι τα σημεία που η ευθεία ε τέμνει τις ασύμπτωτες της υπερβολής, να βρείτε το εμβαδό του τριγώνου  $OK\Lambda$ .

[Η υπερβολή είναι  $c: \frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{16} = 1$ . Τα σημεία είναι  $K\left(\frac{9}{5}, \frac{12}{5}\right)$  και  $\Lambda\left(\frac{9}{5}, -\frac{12}{5}\right)$ . Και το εμβαδό είναι  $(OK\Lambda) = \frac{108}{25}$ . Βλέπε και άσκηση 23.—]

**92.** Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των σημείων  $M(x, y)$  για τα οποία ο λόγος των αποστάσεων τους από το σημείο  $E(-3, 2)$  και την ευθεία  $\epsilon: 2x - 1 = 0$  είναι 2.

[Βλέπε άσκηση 24.—Ο Γ.Τ. είναι η υπερβολή  $c: \frac{(x - 5/3)^2}{49/9} - \frac{(y - 2)^2}{49/3} = 1$ ]

**93.** Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των σημείων  $M(x, y)$  για τα οποία η απόλυτη τιμή της διαφοράς των αποστάσεων τους από τα σημεία  $E'(0, -2)$  και  $E(0, 2)$  να είναι 3.

[Είναι  $|d(M, E') - d(M, E)| = 2\alpha = 3$  και  $d(E', E) = 2\gamma = 4$  άρα...  $c: \frac{y^2}{9/4} - \frac{x^2}{7/4} = 1$ . Βλέπε και θεωρία].

**94.** Να δείξετε ότι τα σημεία  $M\left(\frac{\alpha}{\sin\theta}, \beta \text{ eph}\theta\right)$  για  $\theta \in \mathbb{R}$  με  $\theta \neq \kappa\pi + \frac{\pi}{2}$ ,  $\kappa \in \mathbb{Z}$ , ανήκουν σε μια υπερβολή.

[Εστω  $M(x, y)$ . Τότε είναι  $x = \frac{\alpha}{\sin\theta}$ ,  $y = \beta \text{ eph}\theta$ , άρα... Προκύπτει:  $\frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$ ]

**95.** Δίνονται τα σημεία  $A(-2, 1)$  και  $B(1, 3)$ . Να βρεθεί ο Γ.Τ των σημείων  $M(x, y)$  για τα οποία ισχύει:  $\lambda_1 \cdot \lambda_2 = 4$ , όπου  $\lambda_1$  και  $\lambda_2$  είναι οι σ.δ των ευθειών  $MA$  και  $MB$  αντιστοίχως.

[Ο Γ.Τ είναι η υπερβολή  $c: 4\left(x + \frac{1}{2}\right)^2 - (y - 2)^2 = 8$ . —Βλέπε και άσκηση 24.—]

**96.** Δίνεται η υπερβολή  $c: 5x^2 - 3y^2 = 30$  και το σημείο  $P(2, 4)$ .

i) Να δείξετε ότι το  $P$  είναι εξωτερικό σημείο της υπερβολής.

ii) Αν  $PM$  και  $PN$  είναι οι εφαπτομένες της υπερβολής που διέρχονται από το σημείο  $P$ , να βρείτε την εξίσωση της χορδής  $MN$ .

[Βλέπε άσκηση 26.— Η εξίσωση της χορδής  $MN$  είναι  $5x - 6y = 15$ ].

**97.** Δίνεται η υπερβολή  $c: 6x^2 - 3y^2 = 30$  και η ευθεία  $\epsilon: 2x - 5y + 5 = 0$ . Να δείξετε ότι η ευθεία τέμνει την υπερβολή σε δύο σημεία  $K$  και  $\Lambda$  και να βρείτε τις συντεταγμένες του μέσου  $M$  της χορδής  $KL$ .

[Βλέπε άσκηση 27.—Προκύπτει:  $M\left(\frac{5}{13}, \frac{15}{13}\right)$ ]

**98.** Δίνεται η υπερβολή  $c: x^2 - y^2 = 12$  και ένα σημείο της  $P$ . Αν  $M$  είναι το μέσο του τμήματος  $OP$ , να δείξετε ότι το  $M$  γράφει υπερβολή όταν το  $P$  κινείται στην υπερβολή  $c$ .

[Βλέπε άσκηση 28. — Η ξητούμενη υπερβολή είναι η  $c': x^2 - y^2 = 3$ ].

**99.** Δίνεται η ισοσκελής υπερβολή  $c: x^2 - y^2 = a^2$  (1). Αν  $P_1P_2$  είναι μια τυχαία χορδή της παράλληλη προς τον άξονα  $x'$ s, να δείξετε ότι η  $P_1P_2$  φαίνεται από κάθε κορυφή της υπερβολής υπό ορθή γωνία.

[Έστω  $P_1P_2: y = x$  (2). Τότε από το σύστημα των (1) και (2) βρίσκουμε  $P_1(-\sqrt{x^2 + a^2}, x)$  και  $P_2(\sqrt{x^2 + a^2}, x)$ . Άρα  $\lambda_{AP_1} \cdot \lambda_{AP_2} = \dots = -1$ ].

**100.** Το συμμετρικό μιας εοτίας υπερβολής (ή έλλειψης) ως προς την εφαπτομένη της σ' ένα τυχαίο σημείο της  $M$ , βρίσκεται στον κύκλο που έχει κέντρο την άλλη εοτία και ακτίνα  $2a$ .

[Βλέπε και άσκηση 29].

**101.** Δίνεται η ισοσκελής υπερβολή  $c: x^2 - y^2 = a^2$  και ένα σημείο της  $M$  διαφορετικό από τις κορυφές της  $A$  και  $A'$ . Αν η κάθετη της υπερβολής στο  $M$  τέμνει τους άξονες στα σημεία  $K$  και  $L$ , να δείξετε ότι  $MK = ML = MO$ .

[Βλέπε και άσκηση 30].

**102.** Δίνεται η ισοσκελής υπερβολή  $c: x^2 - y^2 = a^2$  και έστω  $E'(-\gamma, 0)$  και  $E(\gamma, 0)$  οι εστίες της. Να βρεθούν τα σημεία  $M$  της υπερβολής που οι εστιακές ακτίνες τους  $E'M$  και  $E M$  είναι κάθετες.

Να δείξετε ακόμα ότι τα σημεία αυτά  $M$  ανήκουν σε κύκλο με κέντρο το  $O(0, 0)$  που διέρχεται από τις εστίες.

[Έστω  $M(x, y)$ , τότε  $E'M \perp EM$  άρα...  $x^2 + y^2 = \gamma^2$  (1). Συνπεώς οι συντεταγμένες των σημείων  $M$  είναι η λύση του συστήματος των εξισώσεων (1) και  $x^2 - y^2 = a^2$ . Οπότε έχουμε... και τα σημεία αυτά ανήκουν στον κύκλο με εξίσωση την (1). — Βλέπε και άσκηση 7.—]

**103.** Δίνεται η ισοσκελής υπερβολή  $c: x^2 - y^2 = a^2$  και τα σημεία της  $A(a, 0)$ ,  $A'(-a, 0)$  και  $B(a\sqrt{2}, a)$ . Να δείξετε ότι το ορθόκεντρο  $H$  του τριγώνου  $AA'B$  είναι σημείο της υπερβολής.

[Η εξίσωση του ύψους  $BH$  είναι  $x = a\sqrt{2}$  και του ύψους  $AH$  είναι  $y = -(\sqrt{2} + 1)(x - a)$ . Άρα...  $H(a\sqrt{2}, -a)$ , οπότε...].

**104.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \beta^2 x^2 - \alpha^2 y^2 = \alpha^2 \beta^2$ . Αν η εφαπτομένη της υπερβολής στο σημείο της  $M$  διέρχεται από το σημείο  $K(0, -\beta)$  και η κάθετη της υπερβολής

στο  $M$  διέρχεται από το σημείο  $\Lambda(2\sqrt{2}\alpha, 0)$ , να δείξετε ότι η εκκεντρότητα της υπερβολής είναι  $\epsilon = \sqrt{2}$ .

[Έστω  $M(x_1, y_1)$ . Τότε η εξίσωση της εφαπτομένης στο  $M$  είναι ... και επειδή διέρχεται από το σημείο  $K(0, -\beta)$  προκύπτει ότι είναι  $y_1 = \beta$ . Όμοια για την κάθετη... έχουμε

$$x_1 = \frac{2\sqrt{2} \alpha^3}{\gamma^2}, \text{ Αλλά } \frac{x_1^2}{\alpha^2} - \frac{y_1^2}{\beta^2} = 1 \text{ άρα ... άρα } \frac{\gamma^4}{\alpha^4} = 4 \text{ άρα } \epsilon^4 = 4]$$

**105.** Αν η ευθεία  $\epsilon: y = \lambda x + \kappa$  τέμνει την υπερβολή  $c: \beta^2 x^2 - \alpha^2 y^2 = \alpha^2 \beta^2$  και τις ασύμπτωτές της κατά σειρά στα σημεία  $\Gamma, \Delta, E, Z$ , να δείξετε ότι  $\Gamma\Delta = EZ$ .

[Όμοια με την άσκηση 40.]

**106.** Η εφαπτομένη μιας υπερβολής  $c$  σ' ένα σημείο της  $M$  τέμνει τις ασύμπτωτες της  $c$  στα σημεία  $K$  και  $\Lambda$ . Αν  $O'$  είναι το συμμετρικό του  $O$  ως προς το  $M$ , να δείξετε ότι το  $OKO'\Lambda$  είναι παραλληλόγραμμο.

[Στην άσκηση 41 δείξαμε ότι το  $M$  είναι το μέσο του τμήματος  $KL$ . Και αφού το  $M$  είναι και το μέσο του τμήματος  $OO'$ , άρα το  $OKO'\Lambda$  είναι παραλληλόγραμμο].

**107.** Από ένα τυχαίο σημείο  $P$  της υπερβολής  $c: \beta^2 x^2 - \alpha^2 y^2 = \alpha^2 \beta^2$  φέρνουμε παράλληλες προς τις ασύμπτωτές της που τις τέμνουν στα σημεία  $\Gamma$  και  $\Delta$ . Να δείξετε ότι το παραλληλόγραμμο  $OGRD$  έχει σταθερό εμβαδό.

[Φέρνουμε την εφαπτομένη της υπερβολής στο  $P$  που τέμνει τις ασύμπτωτες στα σημεία  $K$  και  $\Lambda$ . Τότε, όπως δείξαμε στην άσκηση 42, το εμβαδό του τριγώνου  $(OK\Lambda) = ab = \text{σταθερό}$ .

$$\text{Άρα είναι } (OGRD) = \frac{1}{2} (OK\Lambda) = \frac{1}{2} ab = \text{σταθερό}.$$

**2ος τρόπος:** Έστω  $P(x_1, y_1)$ . Τότε  $PD//\epsilon_1$ , όπου  $\epsilon_1: y = \frac{\beta}{\alpha} x$ , άρα είναι  $PD: y - y_1 = \frac{\beta}{\alpha} (x - x_1)$ . Οπότε βρίσκουμε τις συντεταγμένες του  $\Delta$  και ύστερα το εμβαδό του τριγώνου  $OPD$ . Άρα...]

**108.** Δείξτε ότι το εμβαδό του τριγώνου με πλευρές τις ευθείες  $x-y=0$ ,  $x+y=0$  και κάθε εφαπτομένη της υπερβολής  $c: x^2 - y^2 = \alpha^2$  είναι σταθερό.

[Όμοια με την άσκηση 42.–Προκύπτει:  $E = \alpha^2 = \text{σταθερό}$ ].

**109.** Αν η εφαπτομένη της υπερβολής  $c: \beta^2 x^2 - \alpha^2 y^2 = \alpha^2 \beta^2$  στο σημείο της  $M(x_1, y_1)$  τέμνει τις ασύμπτωτές της στα  $\Gamma$  και  $\Delta$ , να δείξετε ότι  $(OG) \cdot (OD) = \gamma^2$ .

$$[\text{Προκύπτει: } \Gamma \left( \frac{\alpha^2 \beta}{\beta x_1 - \alpha y_1}, \frac{\alpha \beta^2}{\beta x_1 - \alpha y_1} \right) \text{ και } \Delta \left( \frac{\alpha^2 \beta}{\beta x_1 + \alpha y_1}, \frac{-\alpha \beta^2}{\beta x_1 + \alpha y_1} \right)]$$

$$\text{Οπότε: } (OG) \cdot (OD) = \dots = \frac{\alpha \beta \gamma}{|\beta x_1 - \alpha y_1|} \cdot \frac{\alpha \beta \gamma}{|\beta x_1 + \alpha y_1|} = \dots = \gamma^2]$$

**110.** Μια ασύμπτωτη της υπερβολής  $c: \frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$  τέμνει τις διευθετούσες της

υπερβολής δ':  $x = -\frac{\alpha^2}{\gamma}$  και δ:  $x = \frac{\alpha^2}{\gamma}$  στα σημεία Κ και Λ. να δείξετε ότι  $(ΚΛ) = 2\alpha$ .

[Θεωρούμε την ασύμπτωτη ε':  $y = \frac{\beta}{\alpha}x$ . Τότε είναι  $K\left(-\frac{\alpha^2}{\gamma}, -\frac{\alpha\beta}{\gamma}\right)$  και  $L\left(\frac{\alpha^2}{\gamma}, \frac{\alpha\beta}{\gamma}\right)$ . Άρα  $(ΚΛ) = ...2\alpha$ ].

**111.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \beta^2x^2 - \alpha^2y^2 = \alpha^2\beta^2$  και ένα σημείο της  $M(x_1, y_1)$  διαφορετικό από τις κορυφές της. Θεωρούμε την εφαπτομένη της υπερβολής στο  $M$  που τέμνει τον άξονα  $x'$  στο  $K$ .

- α) Να βρεθούν οι συντεταγμένες του ορθόκεντρου  $H$  του τριγώνου  $OMK$ .  
 β) Να δείξετε ότι το  $H$  γράφει μια υπερβολή, όταν το  $M$  κινείται στην υπερβολή  $c$ .

[α) Είναι  $K\left(\frac{\alpha^2}{x_1}, 0\right)$ , οπότε είναι ...  $H\left(x_1, -\frac{\alpha^2}{\beta^2}y_1\right)$ .

β) Αν είναι  $H(x_0, y_0)$ , τότε έχουμε  $\left\{x_0 = x_1 \text{ και } y_0 = -\frac{\alpha^2}{\beta^2}y_1\right\}$  ή  $\left\{x_1 = x_0 \text{ και } y_1 = -\frac{\beta^2}{\alpha^2}y_0\right\}$

οπότε η σχέση  $\frac{x_1^2}{\alpha^2} - \frac{y_1^2}{\beta^2} = 1$  γίνεται  $\frac{x_0^2}{\alpha^2} - \frac{y_0^2}{\alpha^4/\beta^2} = 1$ , άρα ...]

**112.** Θεωρούμε την υπερβολή  $c: \frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$  και την εφαπτομένη της δ σε τυχαίο σημείο της  $M(x_1, y_1)$  που τέμνει τις εφαπτομένες  $\epsilon'$  και  $\epsilon$  στις κορυφές της, στα σημεία  $P'$  και  $P$ . Να δείξετε ότι το τμήμα  $P'P$  φαίνεται από τις εστίες της υπερβολής υπό ορθή γωνία (δηλαδή ο κύκλος με διάμετρο το  $P'P$  διέρχεται από τις εστίες της υπερβολής).

[Είναι  $\delta: \frac{xx_1}{\alpha^2} - \frac{yy_1}{\beta^2} = 1$ ,  $\epsilon': x = -\alpha$ ,  $\epsilon: x = \alpha$ .

Τότε έχουμε:  $P'\left(-\alpha, -\frac{\beta^2(x_1 + \alpha)}{ay_1}\right)$  και  $P\left(\alpha, \frac{\beta^2(x_1 - \alpha)}{ay_1}\right)$ .

Και για τους σ.δ.  $\lambda_1$  και  $\lambda_2$  των  $E P'$  και  $E P$ , όπου  $E(\gamma, 0)$  έχουμε:  $\lambda_1 \cdot \lambda_2 = \dots = -\frac{\beta^2(x_1^2 - \alpha^2)}{\alpha^2 y_1^2} = -1$ .  
 Όμοια προκύπτει:  $E'P' \perp E'P$ ]

**113.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$  και  $E'(-\gamma, 0), E(\gamma, 0)$  οι εστίες της. Αν

$\delta': x = -\frac{\alpha^2}{\gamma}$  και  $\delta: x = \frac{\alpha^2}{\gamma}$  είναι οι διευθετούσες της υπερβολής οι αντίστοιχες προς

τις εστίες  $E'$  και  $E$ , να δείξετε ότι:

- i) Οι προβολές της εστίας  $E'$  στις ασύμπτωτες της υπερβολής βρίσκονται στη διεύθετούσα  $\delta'$ , και οι προβολές της  $E$  στις ασύμπτωτες βρίσκονται στη διεύθετούσα  $\delta$ .  
 ii) Όλες οι παραπάνω προβολές ανήκουν στον κύκλο  $(0, \alpha)$

[Έστω Η η προβολή της εστίας Ε στην ασύμπτωτη  $y = \frac{\beta}{\alpha}x$ . Τότε είναι  $H\left(\frac{a^2}{\gamma}, \frac{\alpha\beta}{\gamma}\right)$ . Άρα  $H \in \delta$  και  $OH^2 = \dots = a^2$ . Όμοια είναι και για τις άλλες προβολές].

**114.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \beta^2x^2 - \alpha^2y^2 = \alpha^2\beta^2$  με εστίες  $E'(-\gamma, 0)$  και  $E(\gamma, 0)$ . Θεωρούμε την εφαπτομένη ε της υπερβολής σ' ένα σημείο της  $P(x_1, y_1)$  και την κάθετη από την εστία Ε στην ε που τέμνει την ευθεία  $OP$  στο σημείο  $M$ . Να δείξετε ότι το  $M$  είναι σημείο της διευθετούσας  $\delta: x = \frac{\alpha^2}{\gamma}$  της υπερβολής (της αντίστοιχης στην εστία Ε).

[Είναι ε:  $\frac{xx_1}{\alpha^2} - \frac{yy_1}{\beta^2} = 1$ , οπότε η κάθετη από το Ε στην ε έχει εξίσωση  $y = -\frac{\alpha^2}{\beta^2} \frac{y_1}{x_1}(x - \gamma)$  και τέμνει την  $OP: y = \frac{y_1}{x_1}x$  στο  $M$  με  $x_M = \dots = \frac{\alpha^2}{\gamma}$ . Άρα ...]

**115.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \beta^2x^2 - \alpha^2y^2 = \alpha^2\beta^2$  και  $\delta: x = \frac{\alpha^2}{\gamma}$  η διευθετούσα της η αντίστοιχη στην εστία  $E(\gamma, 0)$ . Αν η εφαπτομένη ε της υπερβολής σ' ένα σημείο της  $P$  τέμνει τη δ στο σημείο  $M$ , να δείξετε ότι  $\widehat{PEM} = \frac{\pi}{2}$ .

[Είναι ε:  $\frac{xx_1}{\alpha^2} - \frac{yy_1}{\beta^2} = 1$ . Οπότε προκύπτει  $M\left(\frac{\alpha^2}{\gamma}, \frac{\beta^2}{\gamma} \frac{x_1 - \gamma}{y_1}\right)$ . Τότε οι σ.δ. των  $E$   $M$  και  $E$   $P$  είναι αντιστοίχως  $\lambda_1 = -\frac{x_1 - \gamma}{y_1}$  και  $\lambda_2 = -\frac{y_1}{x_1 - \gamma}$ , άρα ...]

**116.** Αν  $M$  είναι τυχαίο σημείο μιας υπερβολής (διαφορετικό από τις κορυφές της) και ε είναι η εφαπτομένη της υπερβολής στο  $M$ , να δείξετε ότι η ε σχηματίζει ίσες γωνίες με τις  $ME'$  και  $ME$ , όπου  $E'$  και  $E$  οι εστίες της υπερβολής.

[Εργαστείτε όπως στην άσκηση 37 της έλλειψης. Βλέπε όπερα και την παρατήρηση της ίδιας άσκησης].

**117.** Δίνεται η υπερβολή  $c: \beta^2x^2 - \alpha^2y^2 = \alpha^2\beta^2$  και  $M$  τυχαίο σημείο της. Από το  $M$  φέρνουμε παράλληλη προς μια ασύμπτωτή της, που τέμνει την άλλη ασύμπτωτη στο σημείο  $K$ . Να δείξετε ότι το τρίγωνο  $OMK$  έχει σταθερό εμβαδό.

[Έστω  $M(x_1, y_1)$  και  $MK//\epsilon_1$ , όπου  $\epsilon_1: y = \frac{\beta}{\alpha}x$ . Τότε έχουμε  $MK: y - y_1 = \frac{\beta}{\alpha}(x - x_1)$  (1) και

$\epsilon_2: y = -\frac{\beta}{\alpha}x$  (2). Και από τη λύση του συστήματος των (1) και (2) προκύπτει:

$K\left(\frac{\beta x_1 - \alpha y_1}{2\beta}, -\frac{\beta x_1 + \alpha y_1}{2\alpha}\right)$ . Άρα το εμβαδό είναι  $E = \dots = \alpha\beta$ ]

**118.** Αν  $A(\alpha, 0)$  και  $A'(-\alpha, 0)$  είναι οι κορυφές της υπερβολής  $c: \beta^2x^2 - \alpha^2y^2 = \alpha^2\beta^2$  και  $M$  τυχαίο σημείο της και οι  $MA$ ,  $MA'$  τέμνουν την ασύμπτωτη  $y = \frac{\beta}{\alpha}x$  στα σημεία  $\Gamma$  και  $\Delta$  αντίστοιχα, να δείξετε ότι  $(\Gamma\Delta) = \gamma$ .